

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

YSTADEGAU

Hysbysiadau i Arolygiaeth Gofal Cymru yn ymwneud â COVID-19 mewn cartrefi gofal oedolion: 1 Mawrth 2020 i 12 Mawrth 2021

Hysbysiadau yn ymwneud â COVID-19 mewn cartrefi gofal oedolion yn ystod pandemig y coronafeirws ay gyfer 1 Mawrth 2020 i 12 Mawrth 2021.

Cyhoeddwyd gyntaf: 16 Mawrth 2021

Diweddarwyd ddiwethaf: 16 Mawrth 2021

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Ewch i <https://llyw.cymru/hysbysiadau-i-arolygiaeth-gofal-cymru-yn-ymwneud-covid-19-mewn-cartrefi-gofal-oedolion-1-mawrth-2020-i-12-mawrth-2021-html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybdaeth am [hawlfraint](#).

Cynnwys

Prif ffigurau cenedlaethol

Cefndir

Gwybodaeth am ansawdd a methodoleg

Manylion cyswllt

Prif ffigurau cenedlaethol

Er mwyn gwella'r argaeledd amserol o ddata yn ymwneud â coronafeirws (COVID-19) mewn cartrefi gofal i oedolion mae Llywodraeth Cymru ac Arolygiaeth Gofal Cymru (AGC) wedi cytuno i gyhoeddi cyfrifiadau dros dro o'r nifer o gartrefi gofal i oedolion sydd wedi rhoi gwybod am un neu fwy o achosion COVID-19 a gadarnhawyd a chyfrifiadau dros dro o farwolaethau mewn cartrefi gofal, yn seiliedig ar hysbysiadau gan ddarparwyr cartrefi gofal i AGC. Mae'r wybodaeth yma yn helpu i fonitro'r effeithiau o COVID-19, ac yn cyfrannu tuag at fonitro a phenderfyniadau ledled Cymru a'r DU.

Mae'r datganiad hwn bellach yn cynnwys gwybodaeth ar y nifer o gartrefi gofal i oedolion sydd ag un neu fwy o achosion COVID-19 a gadarnhawyd yn y 7 a 20 diwrnod diwethaf i AGC. Mae'r data yn dangos dim ond y nifer o gartrefi gofal sydd wedi rhoi gwybod i AGC am achos o COVID-19 a gadarnhawyd ymhlith eu staff neu ddefnyddwyr gwasanaeth (preswylwyr) ac nid yw'n dangos y cyfanswm nifer o achosion coronafeirws ar gyfer y gwasanaeth hwnnw. Gan fod y data yn dangos y nifer o gartrefi gofal sydd wedi rhoi gwybod am un neu fwy o achosion COVID-19 yn y 7 diwrnod neu 20 diwrnod diwethaf, nid ydynt yn dangos a oes achos o coronafeirws yn y gwasanaeth ar hyn o bryd. Mae'r data yn dibynnu ar adroddiadau cyson a manwl gywir gan ddarparwyr cofrestredig. Mae'r data hyn wedi cael eu casglu i lywio gweithgareddau a phenderfyniadau rheoleiddio AGC,

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Evch i <https://llyw.cymru/hysbysiadau-i-arolygiaeth-gofal-cymru-yn-ymwneud-covid-19-mewn-cartrefi-gofal-oedolion-1-mawrth-2020-i-12-mawrth-2021-html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybdaeth am [hawlfraint](#).

ac mae'n eu galluogi i fonitro'r cartrefi gofal gydag achosion o COVID-19.

Prif ganlyniadau

- Mae 33 o gartrefi gofal i oedolion yng Nghymru wedi rhoi gwybod i AGC am un neu fwy o achosion COVID-19 a gadarnhawyd ymhlith staff neu breswylwyr yn y 7 diwrnod diwethaf.
- Mae 114 o gartrefi gofal i oedolion yng Nghymru wedi rhoi gwybod i AGC am un neu fwy o achosion COVID-19 a gadarnhawyd ymhlith staff neu breswylwyr yn y 20 diwrnod diwethaf.
- Mae AGC wedi derbyn hysbysiad o 8,274 o farwolaethau preswylwyr mewn cartrefi gofal i oedolion ers Mawrth 1 2020. Mae hyn yn cynnwys marwolaethau o bob achosion, nid yn unig COVID-19.
- Roedd 69% o'r cyfanswm o farwolaethau ers 1 Mawrth 2020 am breswylwyr mewn cartrefi gofal gyda nyrsio.
- Cafodd AGC hysbysiad o 1,911 o farwolaethau preswylwyr cartrefi gofal gydag achosion cadarnhaol neu phosib o COVID-19 ers 1 Mawrth 2020. Mae hyn yn ffurfio 23% o'r holl farwolaethau a gofnodwyd ymysg preswylwyr mewn cartrefi gofal oedolion yn ystod y cyfnod hwn.

Hysbysiadau o achosion

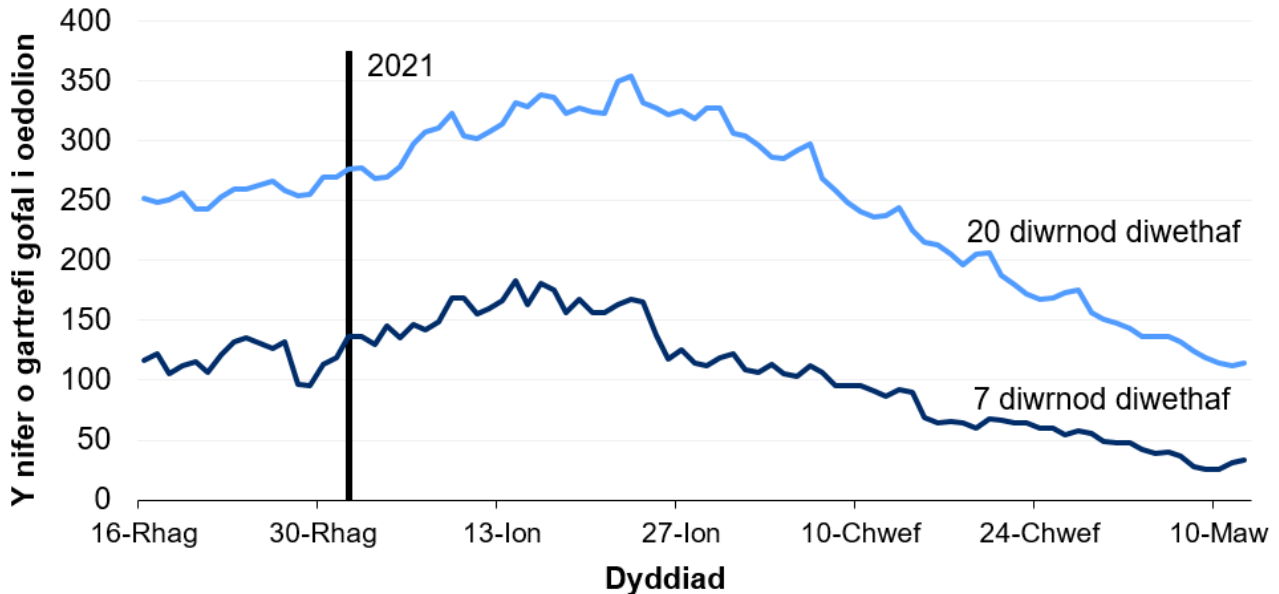
Mae'r adran hon yn ymdrin â'r nifer o gartrefi gofal i oedolion sydd wedi hysbysu AGC am un neu fwy o achosion COVID-19 a gadarnhawyd yn y 7 a 20 diwrnod diwethaf. Nid yw'r data'n cynnwys y nifer cyfredol o achosion COVID-19 mewn cartrefi gofal i oedolion nac yn rhoi gwybod a oes achos yn y cartref ar hyn o bryd.

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Ewch i <https://llyw.cymru/hysbysiadau-i-arolygiaeth-gofal-cymru-yn-ymwneud-covid-19-mewn-cartrefi-gofal-oedolion-1-mawrth-2020-i-12-mawrth-2021-html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybdaeth am [hawlfraint](#).

Siart 1: Y nifer o gartrefi gofal i oedolion sydd wedi hysbysu AGC am un neu fwy o achosion COVID-19 a gadarnhawyd yn y 7 neu 20 diwrnod diwethaf hyd 12 Mawrth 2021

Ffynhonnell: Hysbysiadau o achosion a gafwyd gan Arolygiaeth Gofal Cymru

Hysbysiadau i Arolygiaeth Gofal Cymru yn ymwneud â COVID-19 mewn cartrefi gofal oedolion ar StatsCymru

Nodwch: Mae'r data hwn yn ddarostyngedig i ddiwygiadau ac nid yw cyhoeddiadau blaenorol yn cael eu diwygio. Y ffigurau diweddaraf yw'r ffigurau mwyaf cyfoes.

Yng Nghymru mae 1,049 o gartrefi gofal i oedolion. O'r rhain hyd 12 Mawrth 2021:

- mae 33 (3.1%) o gartrefi gofal i oedolion yng Nghymru wedi hysbysu AGC am un neu fwy o achosion COVID-19 a gadarnhawyd ymhlith staff neu breswylwyr yn y 7 diwrnod diwethaf; mae hyn yn leihad o gymharu â 55 (5.2%) yn y 7 diwrnod hyd 26 Chwefror 2021; dyma'r nifer isaf o hysbysiadau ers i'r canllawiau newid ar 17 Rhagfyr 2020
- mae 114 (10.9%) o gartrefi gofal i oedolion yng Nghymru wedi hysbysu AGC am un neu fwy o achosion COVID-19 a gadarnhawyd ymhlith staff neu breswylwyr yn y 20 diwrnod diwethaf; mae hyn yn leihad o gymharu â 173

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Ewch i <https://llyw.cymru/hysbysiadau-i-arolygiaeth-gofal-cymru-yn-ymwneud-covid-19-mewn-cartrefi-gofal-oedolion-1-mawrth-2020-i-12-mawrth-2021-html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

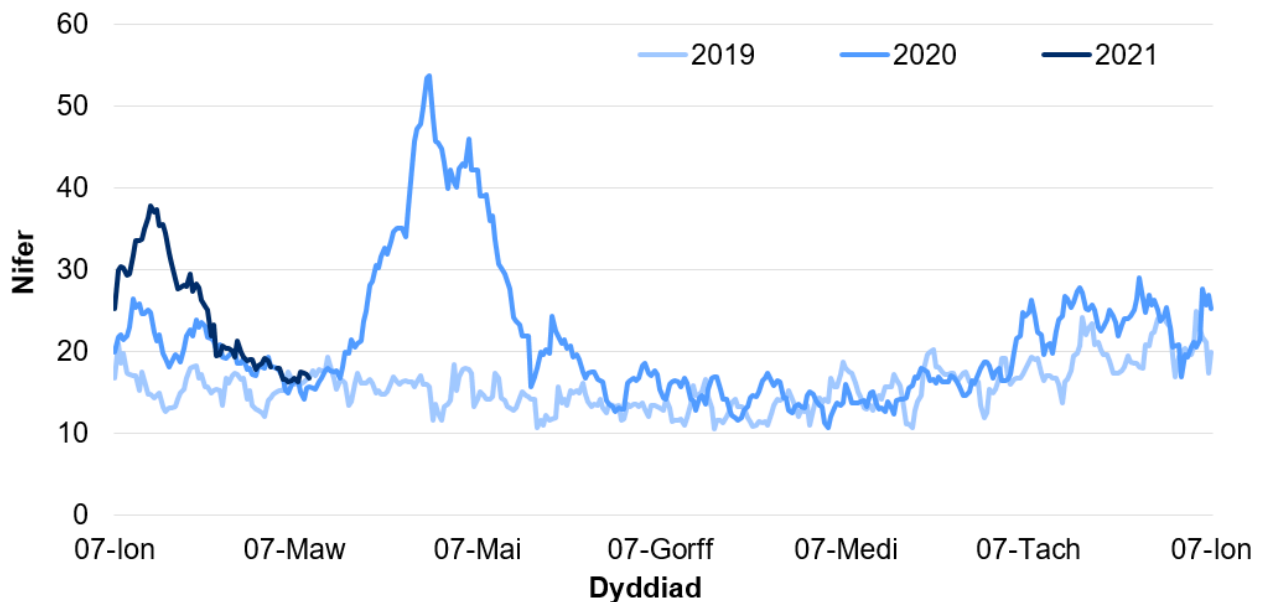
Gwybdaeth am [hawlfraint](#).

(16.5%) yn y 20 diwrnod hyd 26 Chwefror 2021; dyma'r nifer isaf o hysbysiadau ers i'r canllawiau newid ar 17 Rhagfyr 2020

Hysbysiadau o farwolaethau

Mae'r adran hon yn ymdrin â'r nifer o farwolaethau yn ymwneud â phreswylwyr mewn cartrefi gofal i oedolion, yn seiliedig ar hysbysiadau statudol gan ddarparwyr cartrefi gofal i AGC.

Siart 2: Hysbysiadau o farwolaethau preswylwyr a dderbyniwyd o gartrefi gofal i oedolion, gan gynnwys marwolaethau o bob achos (cyfartaledd treigl 7 diwrnod), 7 Ionawr 2020 i 12 Mawrth 2021

Ffynhonnell: Hysbysiadau o Farwolaethau Defnyddwyr Gwasanaethau a dderbyniwyd gan Arolygiaeth Gofal Cymru

Hysbysiadau i Arolygiaeth Gofal Cymru yn ymwneud â COVID-19 mewn cartrefi gofal oedolion ar StatsCymru

Oherwydd y flwyddyn naid yn 2020, y data ar gyfer 29 Chwefror yw cyfartaledd 28 Chwefror ac 1 Mawrth ar gyfer 2018 a 2019.

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Ewch i <https://llyw.cymru/hysbysiadau-i-arolygiaeth-gofal-cymru-yn-ymwneud-covid-19-mewn-cartrefi-gofal-oedolion-1-mawrth-2020-i-12-mawrth-2021-html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybdaeth am [hawlfraint](#).

Tabl 1a: Cyfanswm marwolaethau preswylwyr a adroddwyd i AGC o gartrefi gofal i oedolion, 1 Mawrth i 28 Chwefror o gymharu â'r un cyfnod dwy flynedd yn gynt

Y Gofal a Ddarparwyd	1 Mawrth 2018 i 28 Chwefror 2019	1 Mawrth 2019 i 28 Chwefror 2020	1 Mawrth 2020 i 28 Chwefror 2021
Gyda Nyrsio	3,642	4,136	5,367
Heb Nyrsio	2,037	1,883	2,678
Cyfanswm	5,679	6,019	8,045

Ffynhonnell: Hysbysiadau o Farwolaethau Defnyddwyr Gwasanaethau a dderbyniwyd gan Arolygiaeth Gofal Cymru

Tabl 1b: Cyfanswm marwolaethau preswylwyr a adroddwyd i AGC o gartrefi gofal i oedolion, 1 Mawrth i 12 Mawrth o gymharu â'r un cyfnod tair blynedd yn gynt

Y Gofal a Ddarparwyd	1 Mawrth 2018 i 12 Mawrth 2018	1 Mawrth 2019 i 12 Mawrth 2019	1 Mawrth 2020 i 12 Mawrth 2020	1 Mawrth 2021 i 12 Mawrth 2021
Gyda Nyrsio	161	140	137	141
Heb Nyrsio	112	51	62	88
Cyfanswm	273	191	199	229

Ffynhonnell: Hysbysiadau o Farwolaethau Defnyddwyr Gwasanaethau a dderbyniwyd gan Arolygiaeth Gofal Cymru

Mae gostyngiad yn y niferoedd yn nhabl 1b o gymharu â chyhoeddiadau blaenorol. Y rheswm am hyn yw bod y gyfres amser yn dechrau o 1 Mawrth bob

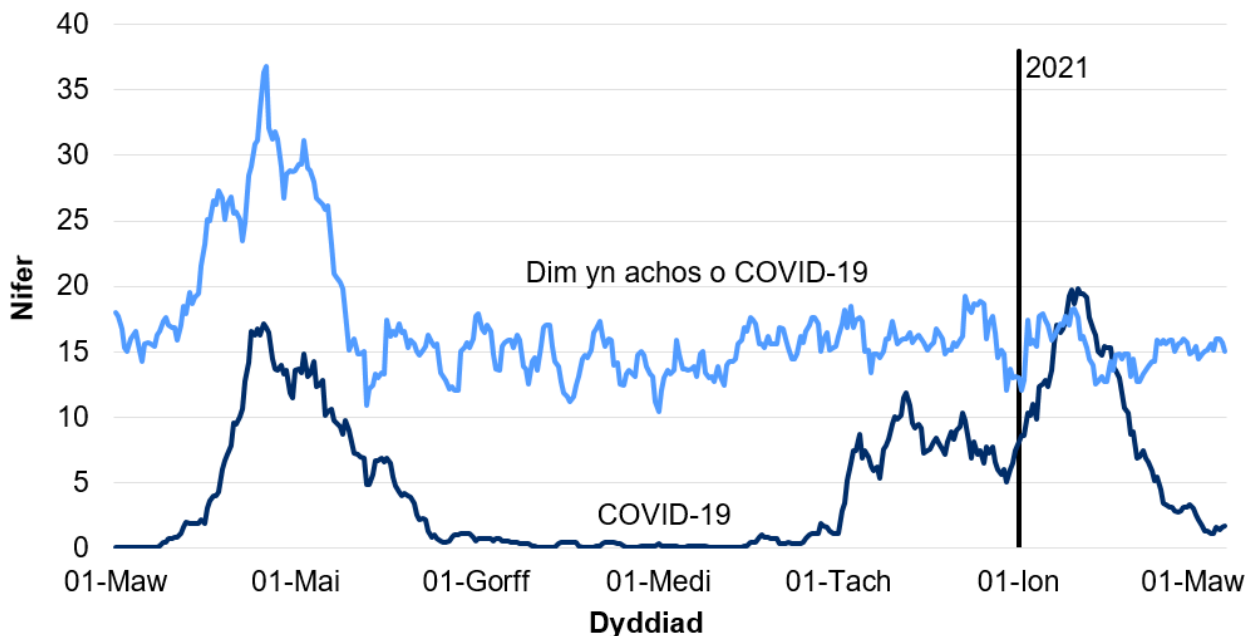
Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Ewch i <https://llyw.cymru/hysbysiadau-i-arolygiaeth-gofal-cymru-yn-ymwneud-covid-19-mewn-cartrefi-gofal-oedolion-1-mawrth-2020-i-12-mawrth-2021.html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybdaeth am [hawlfraint](#).

blwyddyn a nawr ond yn cynnwys 12 diwrnod yn y dadansoddiad. Roedd y cyhoeddiad blaenorol (a gyhoeddwyd ar 2 Mawrth 2021) yn cynnwys data hyd at 26 Chwefror 2021 yn y dadansoddiad. Ceir dadansoddiad llawn o'r holl ddata o 1 Ionawr 2018 ar [StatsCymru](#). Yn ystod 2019, roedd gwasanaethau cartrefi gofal yn cael eu hail-gofrestru gyda AGC o ganlyniad i ddeddfwriaeth newydd, a chyflwynodd dull newydd o hysbysu AGC am farwolaethau preswylwyr cartrefi gofal. Gallai fod hyn wedi amharu ar yr hysbysiadau a gyflwynwyd.

Siart 3: Marwolaethau preswylwyr cartrefi gofal a hysbyswyd i AGC yn ôl achos marwolaeth a dyddiad yr hysbysiad (cyfartaledd treigl 7 diwrnod), 1 Mawrth 2020 i 12 Mawrth 2021

Ffynhonnell: Hysbysiadau o Farwolaethau Defnyddwyr Gwasanaethau a dderbyniwyd gan Arolygiaeth [Hysbysiadau i Arolygiaeth Gofal Cymru yn ymwneud â COVID-19 mewn cartrefi gofal oedolion ar StatsCymru](#)

Mae'r marwolaethau sy'n gysylltiedig â COVID-19 yn y siart yn cynnwys achosion sydd wedi'u cadarnhau ac achosion posib o COVID-19. Ehangwyd y [polisi profi cartrefi gofal](#) ar 16 Mai i gynnwys cynnig profion i bob aelod o staff a phob preswylwr sy'n symptomatig ac asymptomatig a nad ydynt erioed wedi profi'n bositif am COVID-19, hyd yn oed lle nad yw'r cartref wedi rhoi gwybod am achosion posibl neu wedi eu cadarnhau. Gallai profion mwy eang

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Ewch i <https://llyw.cymru/hysbysiadau-i-arolygiaeth-gofal-cymru-yn-ymwneud-covid-19-mewn-cartrefi-gofal-oedolion-1-mawrth-2020-i-12-mawrth-2021-html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybdaeth am [hawlfraint](#).

fod wedi arwain at rai marwolaethau'n cael eu cofnodi fel marwolaethau nad ydynt yn rhai COVID-19 pan fyddant o'r blaen efallai wedi cael eu cyhoeddi fel rhai a amheuir o farwolaeth COVID-19.

Rhwng 1 Mawrth 2020 a 12 Mawrth 2021

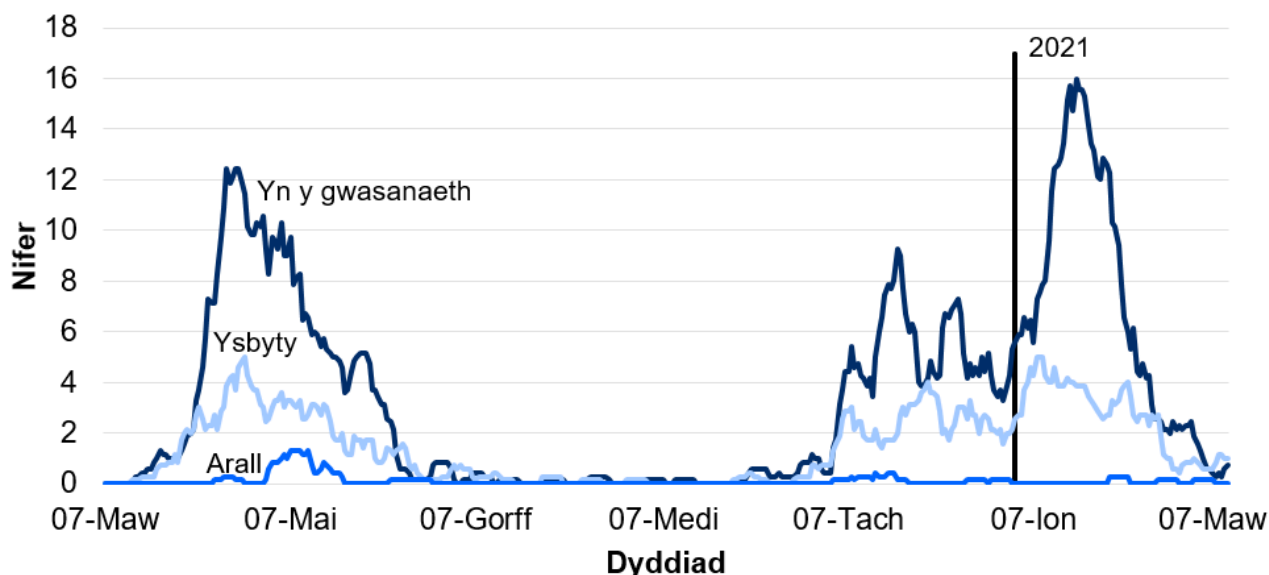
- Mae AGC wedi derbyn hysbysiad o 8,274 o farwolaethau preswylwyr mewn cartrefi gofal i oedolion ers Mawrth 1 2020 Mae hyn yn cynnwys marwolaethau o bob achosion, nid yn unig COVID-19.
- Cafodd AGC hysbysiad o 1,911 o farwolaethau preswylwyr cartrefi gofal gydag achosion cadarnhaol neu phosib o COVID-19 ers 1 Mawrth 2020. Mae hyn yn ffurfio 23% o'r holl farwolaethau a gofnodwyd ymysg preswylwyr mewn cartrefi gofal oedolion yn ystod y cyfnod hwn.
- Cafodd 1,398 o rain eu hadrodd fel achos cadarnhaol o COVID-19 a 513 fel achosion bosib o COVID-19.
- Roedd yr achos cyntaf o farwolaeth COVID-19 a hysbyswyd i AGC ar 16 Mawrth 2020, a ddigwyddodd mewn lleoliad ysbyty.
- Ar ddechrau mis Tachwedd 2020, bu cynnydd yn nifer y marwolaethau sy'n gysylltiedig â COVID-19 a hysbyswyd i AGC. Bu cynnydd pellach ym mis Ionawr 2021 a oedd bryd hynny'n uwch na'r nifer a welwyd ar ddiwedd mis Ebrill 2020.
- Dros yr wythnosau diwethaf mae nifer y marwolaethau sy'n gysylltiedig â COVID-19 wedi bod yn gostwng. Yn dilyn y nifer uchaf o 20 y dydd ar 21 Ionawr 2021, erbyn hyn mae tua 2 marwolaeth y dydd, sy'n debyg i'r nifer a welwyd ar ddechrau mis Tachwedd 2020 ac ar mis-Mehefin 2020.

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Ewch i <https://llyw.cymru/hysbysiadau-i-arolygiaeth-gofal-cymru-yn-ymwneud-covid-19-mewn-cartrefi-gofal-oedolion-1-mawrth-2020-i-12-mawrth-2021.html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybdaeth am [hawlfraint](#).

Siart 4: Hysbysiadau o farwolaethau preswylwyr cartrefi gofal i oedolion gydag achos cadarnhaol neu phosib o COVID-19 yn ôl lleoliad o farwolaeth a dyddiad yr hysbysiad (cyfartaledd treigl 7 diwrnod), 7 Mawrth 2020 i 12 Mawrth 2021

Ffynhonnell: Hysbysiadau o Farwolaethau Defnyddwyr Gwasanaethau a dderbyniwyd gan Arolygiaeth Gofal Cymru

Hysbysiadau i Arolygiaeth Gofal Cymru yn ymwneud â COVID-19 mewn cartrefi gofal oedolion ar StatsCymru

Tabl 2: Hysbysiadau o farwolaethau preswylwyr mewn cartrefi gofal i oedolion gydag achos cadarnhaol neu phosib o COVID, yn ôl lleoliad y farwolaeth, 1 Mawrth 2020 i 12 Mawrth 2021

Ambiwllans	2
Yn y gwasanaeth	1,314
Yr ysbyty	560
Hosbis	4

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Ewch i <https://llyw.cymru/hysbysiadau-i-arolygiaeth-gofal-cymru-yn-ymwneud-covid-19-mewn-cartrefi-gofal-oedolion-1-mawrth-2020-i-12-mawrth-2021.html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybdaeth am [hawlfraint](#).

Arall	15
Cartref ei hunain	16
Anhysbys	0
Cyfanswm	1,911

Ffynhonnell: Hysbysiadau o Farwolaethau Defnyddwyr Gwasanaethau a dderbyniwyd gan Arolygiaeth Gofal Cymru

Rhwng 1 Mawrth 2020 a 12 Mawrth 2021

- Roedd 69% o farwolaethau sy'n gysylltiedig ag achosion posib a chadarnhaol o COVID-19 wedi'u lleoli yn y cartref gofal.
- Roedd 29% o farwolaethau sy'n gysylltiedig ag achosion posib a chadarnhaol o COVID-19 wedi'u lleoli yn yr ysbyty.

Cefndir

Mae'r data yn y datganiad hwn yn seiliedig ar y dyddiad hysbysu yn hytrach na dyddiad cadarnhau'r achos COVID-19 neu dyddiad y farwolaeth. Mae hysbysiadau i AGC am achosion a gadarnhawyd ac achosion marwolaeth yn cael eu hadrodd gan ddarparwr y cartref gofal. Oherwydd y patrymau gwaith, mae tueddu i fod llai o hysbysiadau o achosion COVID-19 a gadarnhawyd neu farwolaethau yn ystod y penwythnosau o'i gymharu â dydd Llun i ddydd Gwener. Yn aml mae mwy o hysbysiadau ar ddydd Llun.

Hysbysiadau o achosion COVID-19 a gadarnhawyd mewn cartrefi gofal i oedolion

Mae'r data a gyflwynir yma yn seiliedig ar yr hysbysiadau o achosion a

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Ewch i <https://llyw.cymru/hysbysiadau-i-arolygiaeth-gofal-cymru-yn-ymwneud-covid-19-mewn-cartrefi-gofal-oedolion-1-mawrth-2020-i-12-mawrth-2021-html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybdaeth am [hawlfraint](#).

gadarnhawyd y mae AGC wedi'u cael gan gartrefi gofal i oedolion, sy'n ymwneud â'u staff neu ddefnyddwyr gwasanaeth (preswylwyr). Dim ond yn seiliedig ar ganlyniad prawf positif gan labordy y bydd angen i ddarparwr y cartref gofal roi gwybod i AGC. Efallai y bydd oedi rhwng cadarnhau achos o COVID-19 a phan fydd y darparwyr cartrefi gofal yn hysbysu AGC. Mae'r nifer o achosion COVID-19 a gadarnhawyd y cyfeirir atynt yma yn wahanol i'r nifer o achosion newydd a gyhoeddwyd gan lechyd Cyhoeddus Cymru. Nid yw'n bosibl cymharu'r ffynonellau data hyn yn uniongyrchol oherwydd y gwahaniaeth mewn amseru a lefel y dilysiad a gynhaliwyd. Rydym yn cyhoeddi'r data hwn i sicrhau bod mynediad at ddata AGC yn dryloyw ac yn rhoi awgrym amserol o'r tueddiadau ar gyfer pob hysbysiad o achosion COVID-19 a gadarnhawyd mewn cartrefi gofal yng Nghymru. Fodd bynnag, mae AGC yn dibynnu ar gael gwybodaeth gyson a manwl gywir gan ddarparwyr. Mae AGC wedi gofyn i ddarparwyr eu hysbysu heb unrhyw oedi ond mae'n bwysig nodi:

- nad yw'r data yn rhoi gwybod inni beth yw'r nifer cyfredol o achosion a gadarnhawyd mewn unrhyw wasanaeth (cartref gofal i oedolion)
- bod y data mor gywir â'r wybodaeth a roddwyd gan y darparwr
- bod darparwyr yn rhoi gwybod am achosion a gadarnhawyd o 19 Awst 2020 ymlaen yn unig

Hysbysiadau o farwolaethau COVID-19 mewn cartrefi gofal i oedolion

Mae'r data a gynhwysir yn seiliedig ar yr Hysbysiadau o Farwolaethau Defnyddwyr Gwasanaethau a dderbyniwyd gan AGC o gartrefi gofal i oedolion sy'n ymwneud â'i phreswylwyr. Gall y lleoliad y farwolaeth fod o fewn y cartref gofal, yn yr ysbyty neu mewn lleoliad arall. Nid yw'r data yn seiliedig ar brofion a gadarnhawyd yn y labordy, ac felly nid oes modd eu cymharu yn uniongyrchol gyda data lechyd Cyhoeddus Cymru (ICC). Yn ei dangosfwrdd gwylidwriaeth gyflym, mae ICC yn cynnwys rhai hysbysiadau a dderbyniwyd o gartrefi gofal gyda phrawf am COVID-19 sydd wedi'i gadarnhau gan labordy. O ganlyniad, **ni all** y data yma cael eu hadio at ei gilydd.

Cyhoeddir y data hwn i sicrhau bod mynediad i ddata AGC yn dryloyw ac i roi syniad amserol o'r tueddiadau ar gyfer pob marwolaeth o breswylwyr cartrefi

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Evch i <https://llyw.cymru/hysbysiadau-i-arolygiaeth-gofal-cymru-yn-ymwneud-covid-19-mewn-cartrefi-gofal-oedolion-1-mawrth-2020-i-12-mawrth-2021-html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybdaeth am [hawlfraint](#).

gofal yng Nghymru, os yw'n achos o COVID-19 neu arall. Serch hynny mae AGC yn ddibynnol ar y darparwyr i hysbysu ac i allu mynegi bod y marwolaethau yn gysylltiedig â COVID-19. Mae'r **data a gyhoeddwyd gan y Swyddfa Ystadegau Gwladol (SYG)**, sy'n cynnwys pob marwolaeth sydd yn gysylltiedig â COVID-19 yn ôl y dystysgrif marwolaeth, yn adrodd niferoedd uwch o farwolaethau oherwydd COVID-19 mewn cartrefi gofal yng Nghymru. Byddwn yn parhau i weithio gyda AGC a SYG i ymchwilio i ansawdd y data hwn.

Mae'r data a gynhwysir yn y datganiad yma yn gywir ar 23:59 12 Mawrth 2021.

Gwybodaeth am ansawdd a methodoleg

Cyd-destun

Er mwyn gwella'r argaeledd amserol o ddata ar achosion a gadarnhawyd a marwolaethau mewn cartrefi gofal sydd wedi'i achosi gan y coronafeirws (COVID-19), mae Llywodraeth Cymru ac Arolygiaeth Gofal Cymru (AGC) wedi cytuno i gyhoeddi cyfrifiadau dros dro o'r nifer o achosion a gadarnhawyd a marwolaethau mewn cartrefi gofal, yn seiliedig ar hysbysiadau statudol gan ddarparwyr cartrefi gofal i'r AGC. Mae'r wybodaeth yma yn helpu i fonitro'r effeithiau o COVID-19, ac yn cyfrannu tuag at fonitro a phenderfyniadau ledled Cymru a'r DU.

Perthnasedd

Fel y rheoleiddiwr annibynnol ar gyfer darparwyr cartrefi gofal yng Nghymru, mae'n ofynnol yn statudol i ddarparwyr hysbysu AGC am farwolaethau preswylwyr. Mae'n ofynnol yn statudol i ddarparwyr cartrefi gofal hefyd roi gwybod i AGC am unrhyw frigiadau o achosion o glefydau heintus fel COVID-19. Mae AGC wedi gofyn i ddarparwyr cartrefi gofal roi gwybod iddo am bob achos o COVID-19 a gadarnhawyd mewn preswylwyr neu staff yn y cartref gofal, ond does dim gofyniad statudol i wneud hyn. Hefyd, defnyddir yr ystadegau hyn yn ddyddiol at nifer o ddibenion eraill:

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Evch i <https://llyw.cymru/hysbysiadau-i-arolygiaeth-gofal-cymru-yn-ymwneud-covid-19-mewn-cartrefi-gofal-oedolion-1-mawrth-2020-i-12-mawrth-2021-html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybdaeth am [hawlfraint](#).

- i roi gwybodaeth i AGC i hysbysu ei weithgareddau a phenderfyniadau rheoleiddio
- i ddeall effaith y pandemig ar gartrefi gofal
- i gefnogi cyngor ar sail tystiolaeth am benderfyniadau yn y dyfodol ynghylch adolygiadau o drefniadau cyfyngiadau symud
- cyfraniadau at fonitro a gwneud penderfyniadau ledled Cymru a'r DU

Cywirdeb

- Gall nifer y cartrefi gofal i oedolion yn yr adroddiad hwn amrywio. Mae hyn o ganlyniad i gofrestru cartrefi gofal i oedolion am y tro cyntaf neu gau cartrefi gofal eraill. Er enghraifft, yn ystod mis Tachwedd, tynnwyd 6 cartref gofal i oedolion oddi ar y rhestr a chymeradwywyd 4 cartref o'r newydd.
- Caiff data ei gasglu yn ddyddiol trwy ffurflen ar-lein sydd wedi'i datblygu a'i chynnal gan Arolygiaeth Gofal Cymru. Dilyswyd y data yn erbyn datganiadau blaenorol a chwestiynwyd unrhyw newidiadau sylweddol.
- Mae'r data yn cynnwys yr holl hysbysiadau hyd at ganol nos pob diwrnod.
- Mae'r casgliad data ar farwolaethau yn ymwneud â phreswylwyr o gartrefi gofal i oedolion.
- Mae data am achosion o COVID-19 yn ymdrin â nifer y cartrefi gofal sydd wedi adrodd achos, nid nifer yr achosion na nifer yr adroddiadau.
- Mae'r data ar achosion COVID-19 yn ymwneud â phreswylwyr a staff yn y cartref
- Mae'n ofynnol i gartrefi gofal hysbysu i AGC am leoliad ac achosion marwolaethau. Cyn 29 Ebrill 2020 roedd hyn drwy flwch testun rhydd ac mae AGC wedi defnyddio chwiliadau â llaw ar y data i gynhyrchu crynodebau yn ôl categori. Ers 29 Ebrill 2020 mae'r ffurflen wedi'i diwygio i gynnwys categorïau blwch ticio gorfodol ar gyfer achosion a gadarnhawyd/posib o COVID-19, ac i gynnwys lleoliad (ysbyty, cartref gofal, hosbis, ambiwlans, arall). O ganlyniad mae yna newid i'r fethodoleg a ddefnyddir i gynhyrchu'r ffigurau ers 29 Ebrill 2020.
- O ran yr achosion 'a gadarnhawyd' o COVID-19, o Ebrill 29 ymlaen, mae'r darparwyr cartrefi gofal wedi rhoi gwybod i AGC drwy ateb y cwestiwn: 'A oedd y farwolaeth wedi cael ei chadarnhau fel marwolaeth o ganlyniad i COVID-19?'.

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Evch i <https://llyw.cymru/hysbysiadau-i-arolygiaeth-gofal-cymru-yn-ymwneud-covid-19-mewn-cartrefi-gofal-oedolion-1-mawrth-2020-i-12-mawrth-2021-html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybdaeth am [hawlfraint](#).

- Cyn y dyddiad hwn, ni ofynnwyd y cwestiwn yma i ddarparwr cartrefi gofal, felly 'a gadarnhawyd' ar gyfer y rhain yw lle mae arolygwyr AGC wedi adolygu'r data testun rhydd a roddwyd gan ddarparwr y cartref gofal (ar sail cwestiynau 'achos marwolaeth y person, os yw'n hysbys ac wedi'i gadarnhau gan ymarferydd meddygol' a 'crynodeb o'r amgylchiadau yn arwain at farwolaeth y person a'r holl ffactorau sy'n cyfrannu') a phenderfynu ei fod yn ymwneud ag achos a gadarnhawyd.
- Yn y ddwy senario, mae AGC yn ddibynnol ar y darparwr cartref gofal i'w hysbysu'n briodol o achos a gadarnhawyd.
- Yn dilyn y canllawiau cyhoeddwyd gan Lywodraeth Cymru ar 17 Rhagfyr 2020, gellir datgan bod brigiadau COVID-19 drosodd unwaith mae 20 diwrnod wedi mynd hebio ers i'r unigolyn diwethaf i gael ei heffeithio neu ddangos symptomau. Rhaid i dimau aml-ddisgyblaethol ystyried amgylchiadau penodol cartrefi unigolion, yn cynnwys y prosesau Atal a Rheoli Haint sydd wedi'u gweithredu. Yn unol â'r canllawiau, mae AGC wedi adolygu ei adroddiad hysbysiadau dyddiol i newid y mesur 28 diwrnod blaenorol i fesur 20 diwrnod. Mae'r newid yma wedi'i adlewyrchu yn y data sydd wedi'u cyflwyno yn y datganiad hwn.

Amseroldeb a phrydlondeb

Mae'r data hysbysiad o farwolaethau yn y datganiad hwn yn darparu data o 1 Mawrth 2020 ymlaen, ac ar gyfer yr un cyfnod ddwy flynedd yn gynt. Mae'r hysbysiad o ddata achosion COVID-19 a gadarnhawyd yn y datganiad hwn yn darparu data o 16 Rhagfyr 2020 ymlaen i ddechrau a byddwn yn ceisio cynnwys cyfres amser wedi'i ôl-ddyddio yn y man er mwyn adlewyrchu'r newid yn y canllawiau a ddigwyddodd ar 17 Rhagfyr 2020.

Hygyrchedd ac eglurder

Mae'r datganiad ystadegol cyntaf hwn yn cael ei hysbysebu ymlaen llaw ac yna ei gyhoeddi ar yr adran **Ystadegau ac Ymchwil o ein gwefan**. Mae **tablau StatsCymru** yn cyd-fynd ag ef i ganiatáu i ddefnyddwyr gael mynediad uniongyrchol at y data tu ôl i'r siartiau yn y datganiad hwn.

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Evch i <https://llyw.cymru/hysbysiadau-i-arolygiaeth-gofal-cymru-yn-ymwneud-covid-19-mewn-cartrefi-gofal-oedolion-1-mawrth-2020-i-12-mawrth-2021-html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybdaeth am [hawlfraint](#).

Cymharedd

Cyhoeddwyd data ar gyfer [Lloegr](#) am y tro cyntaf ar 28 Ebrill 2020.

Mae'r Prif Ystadegydd wedi cynhyrchu [blog](#) o'r gwahanol ffynonellau data ar farwolaethau cysylltiedig â coronafeirws (COVID-19) yng Nghymru.

Statws Ystadegau Gwladol

Nid yw'r ystadegau hyn yn Ystadegau Gwladol. Fodd bynnag, cyn bell ag sy'n bosib, maent wedi'u casglu a dilysu yn unol â'r pileri a'r egwyddorion yn y [Cod Ymarfer ar gyfer Ystadegau](#). Rydym yn parhau i ddatblygu'r broses o gasglu data a sicrhau ansawdd er mwyn gwella'r data.

Cynhyrchwyd yr ystadegau hyn yn gyflym mewn ymateb i ddigwyddiadau'r sy'n datblygu dros y byd.

Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol

Hanfod Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol 2015 yw gwella llesiant cymdeithasol, economaidd, amgylcheddol a diwylliannol Cymru. Mae'r Ddeddf yn sefydlu saith nod llesiant i Gymru. Hynny yw, Cymru fwy cyfartal, llewyrchus, cydnerth, iach a chyfrifol ar lefel byd-eang, gyda chymunedau cydlynol a diwylliant bywiog lle mae'r Gymraeg yn ffynnu. O dan adran (10)(1) o'r Ddeddf, mae rhaid i Weinidogion Cymru (a) gyhoeddi dangosyddion ("dangosyddion cenedlaethol") sy'n gorfod cael eu cymhwyso at ddibenion mesur cynnydd tuag at gyflawni'r nodau llesiant, a (b) gosod copi o'r dangosyddion cenedlaethol gerbron Senedd Cymru. Cafodd y 46 o ddangosyddion cenedlaethol eu gosod ym Mawrth 2016.

Mae gwybodaeth am y dangosyddion, ynghyd â naratif ar gyfer pob un o'r nodau llesiant a'r wybodaeth dechnegol gysylltiedig ar gael yn [adroddiad Llesiant Cymru](#).

Gwybodaeth bellach am [Ddeddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol \(Cymru\)](#)

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Ewch i <https://llyw.cymru/hysbysiadau-i-arolygiaeth-gofal-cymru-yn-ymwneud-covid-19-mewn-cartrefi-gofal-oedolion-1-mawrth-2020-i-12-mawrth-2021-html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybodaeth am [hawlfraint](#).

2015.

Gallai'r ystadegau a ddefnyddir yn y datganiad hwn hefyd rhoi naratif ategol i'r dangosyddion cenedlaethol a chael eu defnyddio gan fyrddau gwasanaethau lleol mewn perthynas â'u hasesiadau llesiant a'u cynlluniau llesiant lleol.

Diweddariad nesaf

Bydd y datganiad nesaf am 9.30yb ddydd Mercher 30 Mawrth 2021.

Hoffem gael eich adborth

Rydym yn croesawu unrhyw adborth am unrhyw agwedd ar yr ystadegau hyn. Anfonwch e-bost at kas.covid19@llyw.cymru.

Manylion cyswllt

Ystadegydd: Alex Fitzpatrick
Llinell Ymholiadau Cyffredinol
Ffôn: 0300 025 5050
E-bost: kas.covid19@llyw.cymru

Cyfryngau: 0300 025 8099

SFR 77/2021

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Ewch i <https://llyw.cymru/hysbysiadau-i-arolygiaeth-gofal-cymru-yn-ymwneud-covid-19-mewn-cartrefi-gofal-oedolion-1-mawrth-2020-i-12-mawrth-2021-html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybdaeth am [hawlfraint](#).

Ynghylch y ddogfen hon

Mae'r ddogfen hon yn gopi o'r dudalen we [Hysbysiadau i Arolygiaeth Gofal Cymru yn ymwneud â COVID-19 mewn cartrefi gofal oedolion: 1 Mawrth 2020 i 12 Mawrth 2021](#) a lawrlwythwyd.

Ewch i <https://llyw.cymru/hysbysiadau-i-arolygiaeth-gofal-cymru-yn-ymwneud-covid-19-mewn-cartrefi-gofal-oedolion-1-mawrth-2020-i-12-mawrth-2021-html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Efallai na fydd y ddogfen hon yn hollol hygyrch; darllenwch ein [datganiad hygyrchedd](#) i gael rhagor o wybodaeth.

Gwybdaeth am [hawlfraint](#).

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Ewch i <https://llyw.cymru/hysbysiadau-i-arolygiaeth-gofal-cymru-yn-ymwneud-covid-19-mewn-cartrefi-gofal-oedolion-1-mawrth-2020-i-12-mawrth-2021-html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybdaeth am [hawlfraint](#).